

§ 203 Konsekvenserna av kyrkomötets beslut

OLA ISACSSON:

Herr ordförande! Vilka följder får kyrkomötets beslut för hur vi ser på t.ex. de stora sammanhangen, hur kyrkosyn utvecklas, hur synen på medlemmen utvecklas och synen på dopet utvecklas.

Ett exempel. För ungefär 20 år sedan fattade Svenska kyrkan det avgörande beslutet att även vår kyrka skulle hållas samman av att bli döpt och att bli medlem av kyrkan, Svenska kyrkan i detta fall. Tidigare hade detta varit två storheter som inte hängde ihop. Dopot och dopets gåvor betraktades som en storhet, att vara medlem i Svenska kyrkan som något annat. Blev det som vi önskade att Guds gåvor i dopet och att höra till en kyrka hör samman? Eller blev det snarare på det sättet i vår medlemskommunikation att det som vi framför allt säger om dopet är att vi blir medlemmar i Svenska kyrkan och väldigt lite om vad som är Guds gåvor i dopet?

Ett annat exempel. För några år sedan fattade vi beslut om barnkonsekvensanalys. Kan vi se en utveckling där barns perspektiv och konsekvenser för barn vägs in i våra prioriteringar och vägval på ett alltmer naturligt sätt? Eller har barnkonsekvensanalys mest blivit en kryssruta i sammanträdeshandlingarna: Barnkonsekvensanalys har genomförts.

Ofta finns det en överdriven tro på att förändrade bestämmelser, detaljjusteringar och bestämmelser, kan ändra på en icke önskvärd utveckling. Den här motionen 2015:98 har en annan väg, nämligen försök förstå hur våra beslut påverkar t.ex. synen på dopet, synen på kyrkan, synen på medlemmen. Nådde vi dit vi ville? Om inte, finns det andra vägar än nya regler, nya bestämmelser, nya riktlinjer, nya policyer, nya handlingsplaner, nya kyrkoordningsparagrafer?

Försök förstå vad som har hänt, försök förstå hur utvecklingen har blivit föreslår vi. Vi föreslår forskning på det som är våra stora och avgörande beslut, det som en väg för att sedan kunna se vad vi behöver förändra.

Jag yrkar bifall till reservationen i betänkande 2015:4.

JERRY ADBO:

Herr ordförande! Till att börja med vill jag yrka bifall till utskottets förslag till beslut. Det som efterfrågas i motion 2015:98 är att det ska bedrivas forskning på en rad olika områden för att undersöka konsekvenserna av våra beslut som fattas i kyrkan och framför allt i kyrkomötet. Utskottet konstaterar i sitt betänkande att det bedrivs forskning på samtliga dessa områden, så huvudfokus här handlar precis som Ola är inne på: Vad leder detta till i utvecklingen av kyrkan? Det är intressant nog, tycker jag. Vad är egentligen syftet med denna forskning eller vad är målet, intentionen med forskningen? Vad som efterfrågas är ju HUR besluten påverkar områdena. Men VAD ska vi göra med detta när vi har konstaterat konsekvenserna eller vad det här har lett till? Vad ska ske med resultatet om vi så att säga beslutat fel? Ola säger också: Nådde vi egentligen dit vi ville med våra beslut? Ja, vad var det vi ville och vem var det som ville vad? Detta vad vi vill och vart vi vill med utvecklingen måste ju skifta över tid, för så fungerar det i en öppen och demokratisk folkkyrka, för sammansättningen här ser olika ut från tid till annan. Om vi då konstaterar att vi inte kom dit vi ville eller det här blev resultaten av de här fattade besluten, ska vi då riva upp besluten? Eller ska resultaten användas för att påverka beslutsfattarna i förväg så att nästa års kyrkomöte eller nästa mandatperiod då bör man besluta på det här sättet? Om så är fallet eller om det blir en konsekvens av den här motionen om den skulle gå igenom, då är ju det att sätta just den demokratiska processen ur spel. Vem är det som egentligen äger

tolkningsföreträdet? Hur garanteras sedan också en opartiskhet och oberoende grundforskning? Svenska kyrkan bedriver redan idag en oberoende forskning vilket är väldigt gott. Utifrån det kan vi också stämma av mot de beslut som vi har fattat i kyrkomötet. Det handlar också om att vi, i enlighet med vad Svenska Kyrkans Unga och De Ungas Kyrkomöte menar, istället bör följa upp besluten så att de genomförs och på så sätt kan komma till verkan i vår kyrka. Det är också att för att förhindra att vi skulle fatta fel beslut – de enda besluten som egentligen kan fattas på ett felaktigt sätt är ju beslut som står i strid mot Svenska kyrkans bekännelse, tro och lära – där har vi ju t.ex. biskopar närvarande i utskottsberedningen. Vi har också en Läronämnd vi ska använda oss av, vilket vi också gör i samtliga frågor.

Ola, utveckla gärna det egentliga syftet med motionen och den här forskningen.

OLA ISACSSON (REPLIK):

Syftet är att det fanns en vision bakom de paragraffförändringar, de regeländringar som jag föreslog. Om man upptäcker att vi inte alls nådde till det som var visionen då finns det skäl att föreslå förändringar som gör att vi kan nå fram till det som var visionen. I den meningen menar jag att visionen har en betydligt längre livslängd än bara mandatperioder i ett kyrkomöte eller år för år i ett kyrkomöte. Vi får väldigt många motioner som handlar om detaljförändringar där vi försöker komma åt det som var visionen. Detta är en motion som säger att detaljförändringar kanske inte är den väg som är den goda vägen.

JERRY ADBO (REPLIK):

Jag håller fullständigt med om att en vision är mycket långtgående. Den kan ju begränsas men det finns också utopier osv. som är omöjliga att nå fram till vilket ju är syftet. Men om vi nu inte når den vision som vi har sett någorlunda kortsiktigt eller under en tid som är överblickbar, då kan man ju skriva fram motioner och lägga förslag och i de olika beredningarna i utskotten försöka påverka genom debatt också i plenum, ute i församlingarna osv. Jag förstår inte varför vi ska initiera en särskild forskning för detta, när vi redan idag kan mäta genom vår forskning som bedrivs i kyrkan men också mäta genom uppföljning: Har vi uppnått det vi ville?

OLA ISACSSON (REPLIK):

Jag betvivlar att man kan mäta sådana saker som: Hur påverkades vår dopsyn och vår dopkommunikation på lång sikt genom de beslut som fattades om dop och kyrkotillhörighet? Jag betvivlar att man kan mäta hur kyrkosyner påverkades genom de beslut som vi fattade kring relationsförändringen. Det är ett betydligt längre perspektiv, ett perspektiv som handlar mycket mera om visionen än att bara följa upp och justera som vi är ute efter i vår motion.

JERRY ADBO (REPLIK):

Återigen, då hamnar vi ju där. Oj, vi har fattat fel beslut. Vad ska vi göra? Vi lär ju inte ha fattat ett beslut som står i strid med vår lära t.ex. och om så skulle vara fallet har vi förstås begått stora misstag.

Är det tänkt att vi ska riva upp beslut? Jag återkommer till det, för jag kan inte se annat syfte än att någon genom forskning ska påvisa ett felaktigt fattat beslut. Det är ju inte säkert heller att den här forskningen är alldeles neutral. Forskning brukar många gånger ha ett givet syfte och ett mål och dessutom ha en hypotes som man ska försöka motbevisa. Man ska ju inte kunna bevisa den. Vem har då satt upp den

hypotesen? Vad är syftet? Vad vill man komma åt? Utskottet menar att det här kan äventyra beslutsfattandet i kyrkan och därmed yrkar jag bifall till utskottet.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 208.